

Kersti Blidberg

Betygs- och ämnesprovsresultat vårterminen 2009 samt uppföljning av elever som inte når målen i år 3 och i år 5 och av elever som saknar fullständigt slutbetyg vårterminen 2008.

Bakgrund

Enligt beslut i barn- och grundskolenämnden ska betygsresultaten för vårterminen i år 8 och år 9 liksom ämnesprovsresultaten för samtliga skolor i kommunen redovisas för nämnden. Betygsstatistiken baseras på planeringsavdelningens bearbetningar.

Sammanfattning

- Betygsresultaten för samtliga skolor i kommunen i år 8 i svenska, engelska och matematik är positiva jämfört med de senaste två åren.
- Resultaten för motsvarande ämnen i år 9 är positiva vid en jämförelse över tid, 2005 – 2009. Det går inte att utläsa någon trend för övriga ämnen.
- Andelen elever som inte når målen i svenska som andra språk är väsentligt högre än i övriga kommuner.
- Ämnesproven i år 3 gavs för första gången vårterminen 2009 och var en obligatorisk provomgång. Nivån, andelen som uppnått resp. inte uppnått målen, är svårbedömd. Resultaten följer i övrigt det nationella mönstret både i svenska och i matematik.
- Ämnesprovsresultaten i både år 5 och i år 9 är positiva för samtliga tre ämnen
- Ämnesproven i år 9 i biologi, fysik och kemi var en obligatorisk provomgång. Resultaten är precis som för år 3 svårbedömda.
- Mönstret för avvikelser mellan provbetyg och slutbetyg är detsamma som tidigare år men skillnaderna i avvikelser mellan de kommunala och de fristående skolorna har minskat.
- Gemensamt för betygs- och provresultaten är att det är skillnad mellan pojkars och flickors resultat till flickornas fördel och att det är stora skillnader i betygsresultat för elever med svensk respektive utländsk bakgrund.

Betyg i år 8 och år 9

I rapportens bilaga 1 presenteras på kommunnivå samtliga elevers vårterminsbetyg i år 8 och i år 9 i samtliga ämnen, bortsett från språkvalet. Svenska, engelska och matematik särredovisas. En av de fristående skolorna har inte redovisat någon betygsstatistik till kommunen. Statistiken för de fristående skolorna liksom totalt för Täby grundskolor är därmed ofullständig.

Från och med 2008 särredovisas resultatet i svenska som andra språk. Det resultatet har tidigare ingått i ämnet svenska.

Skolorna tillämpar periodläsning i vissa ämnen vilket innebär att alla elever inte läser samtliga ämnen under vårterminen i år 8 och följaktligen inte heller får betyg i ämnet. So läser vissa skolor som ämnesövergripande block. Dessa avvikelser avspeglas i bilagans kolumn "Antal givna betyg" i de ämnen där det antalet är påfallande litet. Antalet påverkas också av antalet elever med anpassad studiegång.

År 8 enskilda ämnen

Svenska, svenska som andra språk, engelska och matematik

Betygsresultatet totalt för samtliga skolor i kommunen i svenska, engelska och matematik är positivt jämfört med de senaste två åren. Andelen elever som ej uppnått målen i ett eller flera av dessa ämnen är 7,5 procent, 67 elever. Flest elever har inte uppnått målen i engelska därefter följer, svenska och matematik. Mönstret avviker från tidigare års resultat där engelska varit det av de tre ämnena där flest elever klarat målen. Av de åtta elever som fått betyg i svenska som andra språk har tre (37,5 %) inte uppnått målen.

Natur- och samhällsorienterande ämnen

Över tid varierar resultaten både i de natur- och samhällsorienterande ämnena, vilket inte gör det möjligt att urskilja någon entydig tendens. Liksom tidigare år är det förhållandevis många elever som inte har nått målen i de naturorienterande ämnena, andelen ligger mellan 4,9, (40 elever) i biologi och 8,2 procent (57 elever) i kemi. Fördelningen mellan ämnena är därmed densamma som tidigare år. Motsvarande andel för So – ämnena är 3,3 (25 elever) i geografi respektive 6,9 procent (39 elever) i historia.

Estetiskt – praktiska ämnen

I de estetiskt – praktiska ämnena, bild, hemkunskap, idrott - och hälsa, musik och slöjd är den totala andelen elever som inte har nått målen med något undantag låg. Andelen varierar mellan 0,9 procent, (sex elever), i bild och 3,7 procent (33 elever) i idrott och hälsa. Även om andelarna varierar över

tid och mellan ämnena är det den här gruppen ämnen som eleverna klarar bäst.

Enskilda ämnen i år 9

Svenska, svenska som andra språk, engelska och matematik

För behörighet till gymnasieskolans nationella program krävs godkänt i svenska eller svenska som andra språk, engelska och matematik. Totalt i skolorna i Täby är det 37 elever (4%) som inte har klarat målen i ett eller flera av dessa ämnen, exkl. svenska som andra språk, och som därmed saknar behörighet. Av de tio elever som fått betyg i svenska som andra språk har hälften inte uppnått målen.

Antalet elever som inte klarat målen varierar mellan de tre ämnena. Situationen är bäst i engelska, där 13 elever inte har nått kravnivån, följt av svenska, 22 elever, och matematik, 26 elever.

Ämne	2005	2006	2007	2008	2009
Svenska	3,1	3,2,	2,8	4,4	2,4
Matematik	4,6	2,7	5,3	3,4	2,9
Engelska	3,5	3,1	1,2	2,2	1,4

Andelen elever i skolorna i Täby som inte har nått målen i något/några av ämnena svenska, engelska och matematik, 2005 – 2009. Svenska som andra språk ingår inte i statistiken.

Natur- och samhällsorienterande ämnen

Andelen elever som inte har nått målen i de naturorienterande ämnena, *biologi, fysik och kemi*, är liksom tidigare år förhållandevis hög. Det totala resultatet för samtliga skolor i kommunen är jämfört med 2008 positivt i kemi men något sämre i fysik och framförallt i biologi. Över tid liksom mellan ämnena pendlar resultaten.

Ämne	2005	2006	2007	2008	2009
Biologi	4,8	5,4	6,3	4,3	5,1
Fysik	5,6	4,6	6,3	4,4	4,6
Kemi	7,8	5,2	7,3	6,2	5,5

Andelen elever i skolorna i Täby som inte har nått målen i något/några av ämnena biologi, fysik och kemi, 2005 – 2009.

Resultaten i de samhällsorienterande ämnena, *geografi, historia, religion och samhällskunskap* är med något undantag positiva jämfört med 2008 och är något bättre än i de naturorienterande ämnena. Liksom i de naturorienterande ämnena pendlar resultaten över tid och mellan ämnena.

Ämne	2005	2006	2007	2008	2009
Geografi	4,4	2,7	4,2	5,5	4,7
Historia	4,0	4,0	4,8	4,7	3,7
Religion	3,9	2,8	3,4	4,7	4,4
Samhällskunskap	3,7	4,0	4,4	4,8	5,0

Andelen elever i skolorna i Täby som inte har nått målen i något/några av ämnena geografi, historia, religion och samhällskunskap, 2005 – 2009.

Estetiskt- praktiska ämnen

Bland de estetiskt - praktiska ämnena, *bild, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, musik och slöjd* ingår några av de ämnen där eleverna, sett till samtliga skolors resultat, lyckas bäst. Inte i något ämne är andelen elever som inte når målen högre än tre procent. Resultatet är i samtliga ämnen positivt jämfört med 2008 års resultat.

Ämne	2005	2006	2007	2008	2009
Bild	2,9	2,5	2,6	2,6	2,1
Hem- och konsumentkunskap	4,3	3,7	2,9	2,2	1,3
Idrott och hälsa	5,4	4,4	2,4	3,7	3,0
Musik	3,1	3,5	2,4	2,7	2,0
Slöjd	2,2	1,6	2,2	2,0	1,6

Andelen elever i skolorna i Täby som inte har nått målen i något/några av ämnena bild, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, musik och slöjd, 2005 – 2009.

Kommentar

Ett mått på elevers kunskaper är *andelen elever med betyg i alla ämnen*. Enligt Skolverket har den andelen ökat nationellt sedan 2005 och är för samtliga huvudmän 77 procent våren 2009. Variationerna är dock stora mellan kommunerna. För Täbys del, de kommunala skolorna, ligger andelen elever

med betyg i alla ämnen generellt på en högre nivå för perioden 2005- 2009, mellan cirka 81 och 85 procent, med den högsta andelen 2009 enligt Skolverkets statistik.

Ett annat mått på elevers kunskaper är *andelen behöriga till gymnasieskolans nationella program*. Sedan 2001 har den andelen nationellt legat mellan 88,8 och 89,9 procent med den lägsta andelen behöriga 2009. Det är också den lägsta andelen sedan slutbetyg enligt det mål- och kunskapsrelaterade systemet gavs för första gången 1998. För Täbys del har andelen behöriga varierat de senaste fem åren mellan 93 och 95 procent.

Elevernas meritvärde beräknas som summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen. Det genomsnittliga meritvärdet har successivt ökat sedan 1998 och var 2009 för samtliga huvudmän 209,6, motsvarande för Täbys kommunala skolor var 230,2. Liksom nationellt är det skillnad mellan pojkars och flickors meritvärde, över tid emellan 21 och 23 meritpoäng till flickornas fördel. Skillnaderna ligger för Täby kommunala skolor på ungefär samma nivå men har ökat något 2009.

Som framgått är det stora skillnader i betygsresultat för *elever med svensk respektive utländsk bakgrund*. Motsvarande skillnader finns även på nationell nivå. Andelen elever som inte når målen i svenska som andra språk ligger nationellt på drygt 25 procent. Andelen i Täby kommunala skolor är väsentligt högre, 42,9 procent, vilket innebär att Täby tillhör de förortskommuner som har högst andel elever som inte når målen i svenska som andra språk.¹

---

¹ Se Skolverkets statistik för 2009 www.skolverket.se, Pm – en beskrivning av slutbetygen i grundskolan 2009, Skolverket

Studieresultat	2005	2006	2007	2008	2009
Andel elever med betyg i alla ämnen	82,5	81,7	81,1	85,3	85,7
Andel behöriga till gymnasieskolans nationella program	93,3	94,8	93,1	94,2	95,0
Genomsnittligt meritvärde, samtliga elever	220,6	217,4	222,0	224,3	230,2
Svenska som andraspråk, andel elever som ej når målen	10,0	0,0	15,4	33,3	42,9

Studieresultat för elever i Täby kommunala skolor som avslutat skolår 9, 2005-2009, enligt Skolverkets statistik, www.skolverket.se

Ämnesproven i år 3, 5 och 9

Det nationella provsystemet

Från och med läsåret 2008/2009 omfattar det nationella provsystemet ämnesprov för

- år 3 i svenska, svenska som andra språk, och matematik,
- år 5 i svenska, svenska som andra språk, engelska och matematik
- år 9 i svenska, svenska som andra språk, engelska, matematik och biologi, fysik och kemi. Det som skiljer proven i de naturorienterande ämnena från övriga nationella prov är att inte alla elever ska genomföra prov i samtliga tre ämnen. En elev genomför provet antingen i biologi, fysik eller kemi och alla elever på en skola gör samma prov. En skola skriver aldrig prov i samma ämne två år i rad.

Förutom proven ingår också ett omfattande diagnosmaterial i svenska, engelska och matematik i det nationella provsystemet.

De prov som genomfördes för första gången vårterminen 2009 är obligatoriska och är en provomgång för att få dem kvalitetssäkrade. Även proven i år 5 som tidigare varit frivilliga är obligatoriska från och med läsåret 2008/2009.

I rapportens bilaga 2 presenteras ämnesprovsresultaten per skola samt totalt för samtliga skolor och för de kommunala resp. de fristående skolorna.

Ämnesproven i år 3

Syftet med ämnesproven i år 3 är att ge läraren stöd i bedömningen av om eleven nått kunskapsmålen för ämnena. Dessutom har proven en diagnostisk funktion, vilket innebär att lärare får möjlighet att uppmärksamma elevernas starka sidor och de färdigheter som behöver utvecklas vidare i de två ämnena.

Resultatredovisning

Ett par skolor har inte redovisat sina betygsresultat, vilket gör resultatredovisningen ofullständig. Antalet elever som inte har nått målen i respektive ämne är sannolikt högre än vad som redovisas här.

Resultaten på delproven särredovisas däremot görs ingen samlad bedömning av elevens provresultat. I den helhetsbedömning som redovisas här (eum/um) ingår förutom ämnesprovresultaten även lärarens totala bedömning av om eleverna har nått kunskapsmålen.

Proven består av sju delprov som prövar mot ett antal mål, dock inte samtliga.

Ämnesprovet i svenska och svenska som andra språk

Det är stor variation mellan de olika delprovresultaten. Eleverna har bäst resultat på det muntliga delprov, som prövar elevernas läsförståelse av en litterär text. Betydligt fler elever klarar inte kravnivån på det delprov som prövar elevens förmåga att stava och interpunktera genom att skriva en berättande text.

Totalt är det 37 elever 5,7 procent som inte har uppnått målen i svenska. Dubbelt så många pojkar som flickor klarade inte målen. Elever med annat modersmål är överrepresenterade bland dem som inte har nått målen. Merparten av de elever som inte deltog i provet tillhör också den gruppen.

Andel elever som har uppnått målen i svenska och svenska som andra språk är totalt i samtliga skolor i Täby 93,3 procent

Ämnesprovet i matematik

Även delprovresultaten i matematik varierar. Det delprov flest elever klarade var delprovet som prövar elevernas kunskaper om geometriska figurer och deras egenskaper. På det delprov där förståelsen för de fyra räknesätten prövades, var det färre elever som klarade kravnivån.

Totalt är det 36 elever, 5,3 procent, som inte har uppnått målen i matematik. Ungefär lika många flickor som pojkar nådde inte kravnivåerna. Elever med annat modersmål är överrepresenterade bland dem som inte har

nått målen. Merparten av de elever som inte deltog i provet tillhör också den gruppen.

Det är 48 elever, 7,0 procent, som inte nått kravnivåerna på två eller flera delprov men där skolan ändå har bedömt att målen i matematik för år 3 uppnåtts.

Andel elever som har uppnått målen i matematik är totalt i samtliga skolor i Täby 93,5 procent.

Elever i år 3 som inte har nått målen i något/några av ämnena svenska och matematik

I och med ämnesproven i år 3 i svenska och matematik har samtliga skolor för första gången redovisat en samlad bedömning av elevernas resultat i de ämnena. En särskild uppföljning har gjorts på individnivå av de elever i de kommunala skolorna som inte har nått målen. Flertalet skolor har redovisat åtgärder, omfattning och innehåll och i viss mån resultatet av insatserna. Skolornas redovisningar har skiftande kvalitet, vilket påverkar uppföljningens slutsatser.

Av de 38 elever som inte har nått målen är mer än hälften pojkar. Elever med annat modersmål är överrepresenterade bland dem som inte har nått målen.

Enligt skolornas redovisningar är det drygt tio procent av eleverna som skolan inte tidigare har bedömt har svårigheter att nå målen. Övriga elever kan delas in i två grupper. I den ena gruppen har merparten elever haft åtgärdsprogram och olika former av stöd sedan år 1, i några fall sedan förskoleklass. Svagt begåvade elever liksom elever med dyslexi och neuropsykiatriska funktionshinder ingår i den gruppen. Flertalet av dessa gick i särskild undervisningsgrupp vårterminen 2009. I den andra gruppen har samtliga elever fått stöd från år 2. Stödet kan ha bestått av enskild undervisning med speciallärare i olika omfattning och/eller undervisning i liten grupp och individanpassade läromedel. Skolorna konstaterar att för några elever har det saknats stöd hemifrån, vilket försvårat skolans insatser.

Kommentar

Mål för skolår 3 i svenska, svenska som andra språk och matematik gäller från höstterminen 2008 och har nu prövats för första gången. Förmodligen är det flera skolor som inte hunnit lägga om undervisningen efter dessa mål. Den omständigheten liksom att många lärare bedömer nationella prov för första gången gör resultatet svårbedömt. Det gäller såväl nationellt som för Täby. Provresultaten visar dock entydigt vilka mål eleverna klarar bra och vilka mål skolorna behöver arbeta mer med, dvs. vad i undervisningen som behöver utvecklas. Resultaten visar också vilka barn som behöver extra stöd.

Skolverkets nationella uppföljning av ämnesprovsresultaten för år 3 visar att eleverna klarade det delprov i svenska bäst som handlar om muntligt berättande. De delprov som den lägsta andelen elever klarade var det som handlade om läsning av faktatext och det delprov som prövade stavning och interpunktion genom skrivning av en berättande text.

Eleverna nådde bäst resultat i matematik på delprovet om geometriska figurer. På delprovet om förståelsen för de fyra räknesätten var det väsentligt färre elever som uppnådde kravnivån. Det är det delprov som sticker ut med de svagaste resultaten bland delproven.

Både i svenska och i matematik presterade flickor bättre än pojkar men skillnaden är väsentligt större mellan grupperna i svenska än i matematik. Elever med annat modersmål är överrepresenterade bland dem som inte klarar kravnivåerna. Skolverket visar att detta snarare är en fråga om socioekonomiska strukturer än en språkfråga.²

Resultatet för skolorna totalt i Täby följer det nationella mönstret bortsett från flickors och pojkars resultat i matematik där pojkarnas resultat är något bättre.

Ämnesproven i år 5

Ämnesproven ska vara ett stöd för läraren att bedöma om eleverna har nått de i kursplanerna fastställda kunskapsmålen. De är därmed ett komplement till den kontinuerliga bedömning som görs i undervisningen och en del i en helhetsbedömning av elevens kunskapsutveckling. Proven har också en diagnostisk funktion som visar elevens starka och svaga sidor, vilket gör att de kan fungera som underlag för planering av den fortsatta undervisningen.

I denna text och i de bifogade tabellerna redovisas *Ej uppnått målen* respektive *Uppnått målen*. De avser elevens resultat i respektive ämne i förhållande till samtliga kunskapsmål vid vårterminens slut i år 5 och är således inte enbart en bedömning utifrån provresultaten. Det innebär att de till skillnad från provresultaten är jämförbara över tid. Proven ges två år i rad. Provet för läsåret 2008/2009 gavs för första gången.

Svenska och svenska som andra språk

Ämnesprovet i svenska består av fem delprov, varav ett, som är en gruppuppgift, inte är obligatoriskt. Andelen elever som inte har klarat kravnivåerna på de olika delproven varierar mellan 4,2 procent och 1,9 procent. Det förra resultatet prövar elevernas läsförståelse av en litterär text, det senare elevernas läsförståelse av en faktatext.

---

² Pm - Ämnesprov i årskurs 3. Skolverket 2009

Totalt är det 14 elever (1,8 %) som inte uppnått målen i svenska, tolv av dessa är pojkar. Elever med annat modersmål är överrepresenterade bland dem som inte har nått målen.

Andel elever som har uppnått målen i svenska och svenska som andra språk är totalt i samtliga skolor i Täby 97,7 procent.

Engelska

Ämnesprovet i engelska består av fyra delprov som prövar elevens förmåga att lyssna till och förstå talad engelska, att läsa och förstå olika slags texter och att kommunicera i tal och skrift. För samtliga delprovsresultat är andelen elever som inte når kravnivåerna lägre än tre procent.

Totalt är det 16 elever (2,0 %) som inte uppnått målen i engelska, hälften är pojkar och hälften flickor. Elever med annat modersmål är överrepresenterade bland dem som inte har nått målen.

Andel elever som har uppnått målen i engelska är totalt i samtliga skolor i Täby 97,5 procent.

Matematik

Ämnesproven omfattar fyra olika delprov som ska ge eleven möjlighet att visa sina kunskaper i matematik. Delproven skiljer sig åt beträffande kunskapsinnehåll, arbetssätt, redovisnings- och bedömningsätt.

Andelen elever som inte har nått kravnivåerna är högst, 4,2 %, 29 elever, på det prov där elevens förmåga att kunna jämföra, uppskatta och mäta längder och areor prövas. Flest elever kan jämföra, uppskatta och mäta tid liksom att avläsa och tolka data i tabeller och diagram. Andelen som inte har klarat kravnivåerna på det delprovet är 1,2 %, 8 elever.

Totalt är det 22 elever (2,8 %) som inte uppnått målen i matematik, varav merparten är pojkar. Elever med annat modersmål är överrepresenterade bland dem som inte har nått kravnivåerna.

Andel elever som har uppnått målen i matematik är totalt i samtliga skolor i Täby 96,9 procent.

Elever i år 5 som inte har nått målen i något/några av ämnena svenska, engelska och matematik

Liksom tidigare år har de elever som inte nått kravnivåerna för år 5 i svenska, engelska och matematik i de kommunala skolorna följts upp på individnivå. Flertalet skolor har redovisat skolans åtgärder, omfattning och innehåll, samt resultatet av insatserna. Skolornas redovisningar har skiftande kvalitet, något som i sin tur påverkar uppföljningens slutsatser.

Det är totalt 28 elever, varav 15 är pojkar och drygt trettio procent har annat modersmål, som inte nått målen i dessa ämnen för år 5. Jämfört med 2008 års resultat är det en förbättring. Majoriteten av eleverna når inte målen i matematik, därefter följer engelska och svenska. Enligt skolornas redovisningar består den här elevgruppen av elever med diagnoser, dyslexi, Asperger, ADHD och allmänt svagpresterande elever.

Hur skolorna organiserar stödet till eleverna varierar. Differentiering genom mindre grupper och undervisning enskilt med specialpedagog tycks vara vanligast. Förstärkning med hög personaltäthet i ordinarie klass förekommer också liksom elevassistent på heltid.

Kommentar

Utvecklingen av resultaten över tid av den totala andelen elever som *Ej uppnått målen* respektive *Uppnått målen* är positiv i samtliga tre ämnen. Den positiva utvecklingen förefaller dock inte ha påverkat mönstret för den grupp elever som inte klarar målen. Gruppens sammansättning tycks vara densamma. Det innebär bl.a. att den till övervägande del består av pojkar och att elever med utländsk bakgrund överväger. Det senare beror primärt på socioekonomiska faktorer. Mönstret beträffande skolornas stöd till dessa elever tycks också var oförändrat. I Skolverkets kunskapsöversikt, om olika faktorerers betydelse för elevernas resultat, beskrivs de särskiljande lösningar som skolorna tillämpar för dessa elever som ”specialundervisningskarriärer” Tidigt identifierade svårigheter leder till en alternativ skolgång med i många fall dåligt resultat för den här gruppen elever.³

Ämnesproven i år 9

Från läsåret 2008/2009 ingår ämnesprov i biologi, fysik och kemi för år 9, förutom svenska, svenska som andra språk, engelska och matematik. För fortsatta studier på något av gymnasieskolans nationella program krävs godkända slutbetyg i de s.k. kärnämnen.

Ämnesproven i år 9 har flera syften. Ett är att så allsidigt som möjligt bedöma om/hur väl eleverna når kursplanernas mål. Ett annat är att de ska fungera som stöd för lärare i betygssättningen och ett tredje att bidra till en nationellt likvärdig bedömning av elevernas kunskaper. Proven konkretiserar kursplanernas mål men precis som beträffande ämnesproven för år 3 och 5 provas inte samtliga mål varje år. Målen varierar således över tid, vilket gör att provresultaten inte är jämförbara från år till år.

---

³ Vad påverkar resultaten i svensk grundskola? Kunskapsöversikt om betydelsen av olika faktorer, Skolverket 2009

Ämnesprovet i svenska och svenska som andra språk

Provet består av tre delprov som mäter elevernas läsförståelse, muntliga samt skriftliga förmåga.

Varje delprov bedöms och betygssätts separat. Resultaten kan sammanfattas i en resultatprofil, i redovisningen formulerad som sammanvägt provbetyg.

- Delprov A, att läsa och förstå, innehåller frågor av olika slag och svårighet till både skönlitterära texter och sakprosatexter, som eleverna läser och diskuterar ett par lektioner före provtillfället. *Resultat: 3,3 procent av den totala andelen elever nådde inte kravnivån.*
- Delprov B prövar den muntliga förmågan och består i elevernas diskussion om och presentation av texter de lyssnat till på cd. *Resultat: 0,3 procent av den totala andelen elever nådde inte kravnivån.*
- Delprov C är ett skriftligt prov där eleverna kan välja en av fyra längre skrivuppgifter knutna till texthäftets tema. *Resultat: 4,4 procent av den totala andelen elever nådde inte kravnivån.*

Totalt är det 20 elever (2 %) som inte klarat ämnesprovet, varav 15 är pojkar. Sex av de 20 eleverna har annat modersmål än svenska, vilket innebär att de är överrepresenterade bland den här gruppen elever.

Totalt når 96 procent av eleverna kravnivåerna i ämnesprovet i svenska och svenska som andra språk.

Ämnesprovet i engelska

- Delprov A, prövar elevens förmåga att samtala på engelska. *Resultat: 7 elever 0,7 procent av den totala andelen elever nådde inte kravnivån.*
- Delprov B, prövar elevens förmåga att läsa och lyssna och förstå samt redogöra för det han/hon läser och lyssnar på. *Resultat: 10 elever 0,9 procent av den totala andelen elever nådde inte kravnivån.*
- Delprov C. prövar elevens förmåga att skriva en egen text med hjälp av en av två valbara uppgifter: en uppgift lämnar eleven att ganska fritt berätta medan den andra uppgiften är mer styrd. *Resultat: 21 elever 2 procent av den totala andelen elever nådde inte kravnivån.*

Totalt är det 10 elever (1 %) som inte har klarat ämnesprovet, varav sex är pojkar.

Totalt når 96 procent av eleverna kravnivåerna i ämnesprovet i engelska.

Ämnesprovet i matematik

Ämnesprovet i matematik består av tre delprov som bl.a. prövar elevens förmåga att följa och pröva andras förklaringar och argument, prövar ele-

vens grundläggande färdigheter i räkning med naturliga tal, tal i bråk- och decimalform och procent, algebra, geometri och statistik och prövar elevens förmåga att lösa problem, reflextera och tolka sina resultat och att bedöma deras rimlighet.

Provbetyget ges för provet i sin helhet. Ett enskilt delprov prövar en alltför begränsad del av målen i kursplanen för att kunna betygsättas.

Totalt är det 35 elever (3 %) som inte har klarat ämnesprovet, varav 18 är flickor.

Totalt når 96 procent av eleverna kravnivåerna i ämnesprovet i matematik.

Ämnesproven i biologi, fysik och kemi

Ämnesprov i biologi, fysik och kemi gavs för första gången våren 2009 och då som en provomgång. Provet bestod av två delar, en teoretisk del och en laborativ del. Lärare behövde inte använda sig av provresultaten som stöd för sin betygsättning. Syftet med provet är i övrigt detsamma som för övriga ämnesprov i år 9 nämligen att användas som ett hjälpmedel för att bedömningsgrunderna och därmed likvärdigheten i resultat ska bli så enhetlig som möjligt över landet.

Resultatredovisning

Biologi

Följande skolor deltog i ämnesprovet

Kommunala

- Gribby Gård
- Näsbydalskolan
- Näsbyparksskolan
- Skarpängsskolan
- Skolhagenskolan

Fristående

- Kunskapsskolan

Totalt är det 36 elever (8 %) som inte klarat de mål som ämnesprovet prövar, varav 23 är pojkar.

Totalt når 80 procent av eleverna i deltagande skolor kravnivåerna i ämnesprovet i biologi.

Fysik

Följande skolor deltog i ämnesprovet

Kommunala

- Vallatorpskolan

Fristående

- Täby friskola
- Nytorps friskola
- NTM/ Nya tidens montessoriskola

Totalt är det 4 elever (2 %) som inte klarat ämnesprovet, varav tre är flickor.

Totalt når 86 procent av eleverna i deltagande skolor kravnivåerna i ämnesprovet i fysik.

Kemi

Följande skolor deltog i ämnesprovet

Kommunala

- Inga kommunala skolor deltog

Fristående

- Bergtorpsskolan
- Byängsskolan
- Internationella Engelska Skolan
- Prolympia

Totalt är det 17 elever (4 %) som inte klarat ämnesprovet, varav tio är pojkar.

Totalt når 85 procent av eleverna i deltagande skolor kravnivåerna i ämnesprovet i kemi.

Kommentar

Det är första gången som ämnesprov ges i de naturorienterande ämnena. Förmodligen är det, precis som beträffande ämnesproven i år 3, en viss osäkerhet hos lärarna hur proven ska bedömas. En indikation på detta skulle kunna vara att skillnaderna i resultat mellan provbetyg och slutbetyg är stora. Slutbetygen är väsentligt högre än provbetygen.

Jämförelse provbetyg slutbetyg

För att få en uppfattning om likvärdigheten i betygssättningen i skolorna i kommunen används den genomsnittliga avvikelser mellan elevernas provbetyg och slutbetyg i svenska, engelska och matematik som indikation på likvärdighet. Jämfört med 2008 är utvecklingen positiv i samtliga tre ämnen men det finns fortfarande exempel på stora avvikelser både mellan skolorna i de olika ämnena liksom inom skolorna mellan de olika ämnena. Ett par exempel finns också på motsatsen, se bilaga

Vid en jämförelse mellan provbetyg och slutbetyg 2006 – 2009 mellan de kommunala och de fristående skolorna finns det vissa skillnader.

Fristående skolor

- högre slutbetyg än provbetyg i samtliga tre ämnen samtliga år bortsett från engelska 2007

Kommunala skolor

- högre slutbetyg än provbetyg i svenska samtliga år
- högre slutbetyg än provbetyg i matematik 2006 och 2009
- lägre slutbetyg än provbetyg i engelska samtliga år och i matematik 2007 och 2008.

Elever utan fullständiga slutbetyg vårterminen 2008

Sedan 2007 har elever som lämnar grundskolans år 9 utan fullständiga betyg följts upp påföljande år, bl.a. med syftet att kartlägga elevernas studievägar efter år 9 för att få en uppfattning om var de befinner sig i utbildningssystemet. Uppföljningen som följer utgår från vårterminsbetygen 2008.

Resultatredovisning

Våren 2008 saknade totalt 162 elever (14,3 %) fullständigt slutbetyg, dvs. de saknade betyg i ett, flera eller samtliga ämnen. Majoriteten av dessa var pojkar. Resultatet är positivt jämfört med de två senaste åren, vilket skulle kunna innebära att 2008 är ett trendbrott.⁴ Resultatet är också positivt i förhållande till det nationella resultatet, som för samtliga huvudmän var 23 procent.

Elever som saknar betyg i ett ämne

Av de 162 eleverna saknar 52 betyg i ett ämne, vilket i nämnd ordning är antingen i:

- något NO - ämne (13)
- något praktiskt - estetiskt ämne (10)
- något kärnämnade (4)
- något SO - ämne (1)
- något B – språk (24)

Av de 52 elever (32 %) som saknar betyg i ett ämne, ej kärnämnade, är 12 folkbokförda i annan kommun, vilket gör att kommunen saknar uppgifter om deras fortsatta skolgång. Av övriga elever i den gruppen går samtliga vidare till ett nationellt program i gymnasieskolan samma år som de lämnar grundskolan. De går också kvar på ett nationellt program påföljande år. För majoriteten av de elever som saknar betyg i ett ämne spelar således inte frånvaron av ett betyg någon roll för möjligheten att fortsätta på ett natio-

⁴Andelen var 2006 18,3 % och 2007 18,9 %.

nellt program i gymnasieskolan. De elever som saknar betyg i något kärnämne börjar på IV - programmet och har gått över till ett nationellt program 2009.

Bland de 110 elever som saknar betyg i två eller flera ämnen är variationerna i antalet saknade betyg stora, från två ämnen till samtliga ämnen

De elever som saknar betyg i två eller flera ämnen kan grovt kategoriseras i två olika grupper där den ena gruppen saknar betyg i ett eller flera kärnämnen och flertalet även saknar betyg i flera andra ämnen (61), respektive de som klarat kärnämnen men inte två eller flera andra ämnen (46).

I den första gruppen elever är 42 folkbokförda i Täby. Flertalet i den gruppen går på gymnasieskolans individuella program. Påföljande år har majoriteten gått över till ett nationellt program men fortfarande går sju elever på IV - programmet.

Av den andra gruppen elever är 34 folkbokförda i Täby. Flertalet går första året på något av gymnasieskolans nationella program och en mindre del på det individuella programmet. Året därpå går en övervägande del i år två på ett nationellt program. En mindre del (11) går första året.

	ÅR 9 (2008)		Gymnasieskolan (2009)			
	Andel*	Antal*	På IV	På nat. program		Ej fbf i Täby
				År 1	År 2	
Elever som saknar betyg i ett ämne	32,1 %	52	0	14	26	12
Elever som saknar betyg i flera kärnämnen	1,8 %	3	1	1	0	1
Elever som saknar betyg i ngt/ngr kärnämnen + andra ämnen	37,7 %	61	7	28	7	19
Elever som saknar betyg i flera ämnen. Dock ej kärnämnen	28,4 %	46	2	11	21	12
Totalt	100 %	162	10	54	54	44

*Andel och antal elever som saknar betyg av det totala antalet elever som saknar fullständigt betyg (162 elever (14,3 procent))

Kommentar

Andelen elever som inte är folkbokförda i Täby och som går ut år 9 utan fullständiga betyg har ökat de senaste två åren. Det innebär att det är fler elever som kommunen saknar uppgifter om. Jämfört med de senaste två åren ökar också andelen elever som både saknar betyg i ett eller flera kärnämnen och i andra ämnen. Vad det beror på är oklart men en möjlig förklaring, som Skolverket pekar på, är att andelen elever som behöver stöd har ökat sedan 1990 – talet liksom att det stöd som ges inte kompenserar för elevernas sämre förutsättningar.⁵

---

⁵ *Särskilt stöd i grundskolan. En sammanställning av senare års forskning och utvärdering.* Skolverket 2008,